

Základní škola a Mateřská škola Albrechtice

Škola s rozšířenou výukou tělesné výchovy, informatiky a řemesel

Školní 20, 735 43, Albrechtice u Č. Těšína

IČO: 48004286 |

Směrnice k zajištění BOZP
při provádění různých udržovacích a úklidových prací
prováděných v prostorách školy

Schválil:	Jméno a příjmení	Podpis
	Mgr. Tomáš Hlavenka ředitel školy	
Vypracoval:	Jméno a příjmení	Podpis
	Petr Zborník, DiS. odborně způsobilá osoba v prevenci rizik č. osvědčení: VZDE/17/PREV/2021	

Směrnice nabývá účinnosti od 5.1. 2026

I. Požadavky k zajištění BOZP při provádění různých udržovacích prací

Při provádění různých udržovacích prací v areálu ZŠ a MŠ je nutno dodržovat níže uvedené požadavky k zajištění BOZP:

1. Při pracích prováděných na žebříku je nutno zvolit vhodný typ a délku žebříku, tak, aby u jednoduchého žebříku mohl být zachován sklon 2,5 : 1. Následně nutno provést vizuální prohlídku žebříku, zda není poškozený (příčle, bočnice, skroucení „do vtule“ apod.).
2. Před zahájením práce a v celém průběhu práce na žebříku musí být žebřík zajištěn proti podklouznutí (gumové patky), bočnímu vychýlení a zvrácení. Dále je nutno dodržet zákaz snášet a vynášet břemena o hmotnosti nad 20 kg a práce s nebezpečnými nástroji (např. sbíjecí kladivo, elektrická svářečka, řetězová pila).
3. Práce na žebříku musí být prováděna tak, aby zaměstnanec, který na něm pracuje, měl možnost se ho přichytit oběma rukama a stál chodidly nejvýše 0,8 m (u jednoduchého žebříku) a 0,5 m (u dvojitého žebříku).
4. Při používání ručního nářadí musí být toto udržováno v bezpečném stavu (rukojeti, násady a jiné uchopovací části musí být hladce opracovány, násady a rukojeti zajištěny proti uvolnění, úderní plochy a hroty nesmějí mít trhliny a otřepy a všechna ruční nářadí musí být řádně uložena a udržována v čistotě.
5. Při používání elektrického nářadí musí být dodrženy požadavky na správnou obsluhu, které jsou stanoveny v příslušném „Návodu výrobce“.
6. Používané prodlužovací šňůry musí být v celém průběhu jejich používání zabezpečeny proti mechanickému poškození a musí být vedeny tak, aby nevedly přes komunikační prostor. Způsob zajištění může být řešen např. vyvěšením nebo vedením v chrániče.
7. Všechny chemické přípravky, barvy, ředidla musí být uskladňovány v originálních obalech tak, aby byl čitelný název, údaj o hořlavosti a jiných vlastnostech. Při manipulaci s nimi musí být dodrženy všechny požadavky výrobce na jejich používání včetně požadavků na používání ochranných rukavic a ochranných brýlí.
8. V jednom stavebně ohraničeném prostoru nesmí být uloženo více než 50 l hořlavých kapalin I. třídy a celkem více než 250 l hořlavých kapalin I. až III. třídy.
9. Při provádění malířských a natěračských prací musí zaměstnanci provádět práce tak, aby byly v souladu s „návodem výrobce“ používaných nátěrových prostředků a byly používány příslušné OOPP, které jsou doporučeny výrobcem.
10. Pro zvyšování místa práce musí být dodržován zákaz používání labilních předmětů.
11. Při skladování a manipulaci s hořlavými kapalinami musí být dodržen zákaz kouření a manipulace s otevřeným ohněm.
12. Při provádění prací, spojených s manipulací s materiálem (stěhování těžkých břemen apod.) musí být dodržen požadavek, aby jeden zaměstnanec nezvedal břemena těžší než 50 kg. Jinak musí manipulaci provést pracovní četa.
13. Při manipulaci se zvláště těžkými břemeny nebo zvláště objemnými břemeny musí být pro provádění těchto prací **vypracován „pracovní postup“**. **S jeho obsahem musí být prokazatelně seznámeni všichni zaměstnanci, kteří budou práce vykonávat, a to před zahájením prací. „Pracovní postup“ musí vypracovat ten vedoucí zaměstnanec, který práci nařizuje. Při vypracování může spolupracovat s odborně způsobilými osobami (např. v oblasti BOZP, zdvihacích zařízení apod.).**

14. Práce, pro které je nutná odborná způsobilost (práce na elektroinstalaci pod napětím, svářečské práce, práce na plynovém zařízení, práce ve výšce, prováděné horolezeckým způsobem), nesmí být prováděny zaměstnancem bez platného kvalifikačního dokladu.
15. Při pracích ve výšce (tj. pracích, při nichž je zaměstnanec chodil výše než 1,5 m nad okolní podlahou) musí být provedeno zajištění proti pádu. **Stanovení způsobu zajištění proti pádu při práci ve výšce musí být provedeno s ohledem na konkrétní práci v „pracovním postupu“.** Tento musí být vypracován před zahájením prací. S jeho obsahem musí být všichni zaměstnanci, kterých se to týká prokazatelně seznámeni. Při vypracování může spolupracovat s odborně způsobilými osobami (např. v oblasti BOZP, instruktorem horolezecké techniky apod.).
16. Při provádění svářečských prací a prací s otevřeným ohněm musí být dodrženy normové požadavky, uvedené v technických normách pro svařování elektrickým obloukem a plynem.
17. Při svářečských pracích a pracích s otevřeným ohněm v bezprostřední blízkosti hořlavých látek musí být stanovena potřebná preventivní opatření a vydán v písemné podobě „Příkaz k provádění prací s otevřeným ohněm v místech se zvýšeným nebezpečím vzniku požáru“. Stanovení preventivních opatření a vydání písemného příkazu k práci s otevřeným ohněm musí zabezpečit vedoucí zaměstnanec, který práce nařizuje.

II. Požadavky k zajištění BOZP při provádění úklidových prací s použitím žebříku nebo přenosných schůdků

Při práci na žebříku a přenosných schůdkách je každý zaměstnanec povinen:

- Před zahájením práce provést vizuální kontrolu žebříku nebo schůdků za účelem ověření, zda nejsou zjevně poškozeny, jsou stabilní a pevné, nemají poškozeny příčle ani bočnice, mají patky k zajištění proti podjetí.
- Použít žebřík odpovídající (dostatečné) délky tak, aby při práci byl vždy nejvýše 0,8 m od horního konce jednoduchého žebříku nebo 0,5 m od horního konce dvojitého žebříku.
- Při práci na schůdkách dodržovat zákaz vcházení na horní plošinku schůdků.
- Při vstupu na žebřík nebo schůdky musí zaměstnanec používat vhodnou obuv s upevněnou patou.
- Po žebříku nevynášet a nesnášet břemena o hmotnosti vyšší než 20 kg.
- Každý žebřík musí být při práci postaven na rovném a pevném podkladě. K zajištění stability musí být žebřík při práci zabezpečen proti posunutí, bočnímu vychýlení, zvrácení nebo rozevření. Sklon jednoduchého žebříku nesmí být menší než 2,5 : 1.
- Při práci spojené s čistěním horní části oken v prostoru schodiště v objektech školy, které mají pod oknem namontován radiátor ÚT, musí být přítomen další zaměstnanec, který provádí zajišťování žebříku proti podjetí.
- **Při čistění oken z vnější strany je přísně zakázáno vystupovat na parapet okna.**
- Při čistění krytů osvětlovacích armatur nutno spolupracovat se školníkem, kteří po odpojení části elektroinstalace provedou demontáž krytů a očištění povrchu osvětlovacích armatur. Čistění krytů osvětlovacích armatur provedou zaměstnanci úklidu na zemi. Zpětnou montáž provede školník.
- Při používání čisticích a mycích přípravků je nutno dodržovat požadavky výrobce, uvedené na etiketě výrobku případně v příloženém „návodu výrobce“. Zásadně je nutno při práci používat ochranné gumové rukavice a případně ochranné brýle (při přelévání a ředění – pokud tak výrobce nařizuje).

Požadavky na rozsah čištění a způsob zajištění BOZP při vytírání podlah za provozu

Vytírání a čištění je nutno provádět v níže uvedených intervalech:

- denně setřením všech podlah a povrchů na vlhko, u koberců vyčištěním vysavačem,
- denně vynášením odpadků,
- denně za použití čisticích prostředků s dezinfekčním účinkem umytím umývadel, pisoárových mušlí a záchodů,
- nejméně jednou týdně omytím omyvatelných částí stěn hygienického zařízení a dezinfikováním umýváren a záchodů,
- nejméně dvakrát ročně umytím oken včetně rámu, svítidel a světelných zdrojů,
- nejméně dvakrát ročně celkovým úklidem všech prostor a zařizovacích předmětů,
- malováním jedenkrát za 3 roky nebo v případě potřeby častěji a
- pravidelnou údržbou nuceného větrání nebo klimatizace a čištěním vzduchotechnického zařízení podle návodu výrobce nebo dodavatele

V případě vytírání podlah a schodišť v prostorách školy za provozu je povinností zaměstnance, který práce provádí:

- Při vytírání ploch, které slouží k chůzi osob nutno zabezpečit, aby osoby nevstupovaly na čerstvě vytřené – kluzké plochy, při čem by mohlo dojít k jejich uklouznutí a pádu (*povrch komunikačních ploch musí být rovný a nesmí být kluzký*).
- Vytírání provádět mimo provozní dobu nebo po částech tak, aby v části, kde vytření provedl, byl schopen osobně zabezpečit dozor, aby na mokré a kluzké plochy nevstupovaly jiné osoby příp. čerstvě vytřené plochy zabezpečit proti vstupu osob výstražnou tabulkou „Nevstupovat – kluzký povrch“.

III. Požadavky na údržbu venkovních komunikačních ploch v areálu školy

Všechny venkovní plochy, které slouží k chůzi osob, musí být udržovány tak, aby jejich povrch byl rovný a nebyl kluzký.

Údržba všech ploch, které slouží jako komunikační plochy v zimním období, musí být provedena vždy v případech, kdy v důsledku atmosférických vlivů dochází nebo může dojít k namrzání (kluzkosti) povrchu komunikačních ploch.

Údržba komunikačních ploch v zimním období musí být provedena před zahájením vyučování a podle potřeby i v průběhu vyučování.

Údržbu komunikací v zimním období musí provádět pověřený zaměstnanec.

K provádění údržby venkovních ploch se musí zabezpečit potřebné technické prostředky a posypový materiál.

IV. Požadavky na zajištění BOZP při provozu kuchyně, zázemí kuchyně

V průběhu celého provozu musí být zabezpečovány níže uvedené požadavky k zajištění BOZP:

- Všechny plochy, které slouží k chůzi osob (komunikační prostory) musí být trvale volné, nesmí být ani krátkodobě zastavovány zbožím a jejich povrch nesmí být kluzký.
- Vstupní prostory vedeny přímo z venkovního prostoru musí být v zimním období udržovány tak, aby bylo zamezeno vytváření kluzkého povrchu.
- Mezi kuchyňským zařízením, regály v prostoru kuchyně a zázemí musí být trvale volný průchod v šířce alespoň 0,6 m.
- Musí být udržován trvale volný přístup k regálům (v příručních skladech potravin).
- Musí být dodržován zákaz lezení po konstrukci regálů (pro přístup k výše položeným buňkám slouží výhradně žebřík nebo schůdky).
- Všechny regály v prostoru příručního skladu potravin musí být viditelně označeny údajem o nejvyšší dovolené nosnosti buňky a maximálním počtem buněk ve sloupci (údaje o nosnosti regálu jsou uvedeny v „dokumentaci výrobce regálů“, pokud tento údaj není k dispozici musí být jejich nosnost stanovena na základě odborného posouzení).
- Každý kuchyňský stroj, přístroj a nástroj, žebřík (skládací schůdky) musí být používán v souladu s „návodem výrobce“ a podle určených požadavků k zajištění BOZP. Žebřík, schůdky musí být vždy řádně umístěny na rovné podlaze, nesmí být použity ve složeném stavu jako jednoduchý žebřík. Před každým použitím musí zaměstnanec provést jeho vizuální prohlídku, zda není poškozen (poškozené schůdky nesmí být používány). Kartony se zbožím do váhy nejvýše 15 kg může vynášet a snášet, a to tak, aby měl možnost se kdykoliv zachytit jednou rukou konstrukce schůdků, nesmí vystupovat mimo konstrukci schůdků, musí na něj vystupovat a sestupovat vždy otočen obličejem ke schůdkům, nesmí vystupovat na horní plošinku schůdků).
- V případě rozlití tekuté potraviny na komunikační prostor v kuchyni musí být neprodleně provedena očista tak, aby povrch podlahy nebyl kluzký.
- Při manipulaci s horkými předměty používat rukavice s tepelně izolujícími vlastnostmi. Tyto musí být v prostoru kuchyně trvale k dispozici na určeném místě.
- V případě zjištění, že talíře, šálky apod. jsou naprasklé, tyto neprodleně vyřadit, aby bylo vyloučeno riziko jejich prasknutí a poranění zaměstnance nebo žáka.
- Elektrické svítidla instalované na ploše určené pro hosty, v kuchyni a zázemí, musí mít žárovky odpovídající hodnoty (nesmí být překročena hodnota příkonu než ta, pro kterou je svítidlo určeno výrobcem). Na svítidle musí být instalovány všechny kryty, které tvoří konstrukci svítidla.
- Musí být dodržován zákaz provádění zásahů do elektroinstalace osobám bez elektrotechnické kvalifikace. Opravy elektrických spotřebičů a elektroinstalace v prostoru restaurace mohou provádět pouze osoby s odbornou kvalifikací podle Zákona č. 520/2021 Sb.
- Zabezpečovat, aby všechny elektrické přívodní kabely k elektrickým spotřebičům a prodlužovací šňůry používané v prostorách provozovny byly zabezpečeny proti mechanickému poškození a nebyly vedeny přes komunikační prostory.
- Elektrické spotřebiče, kuchyňské stroje a nástroje používané v prostorách kuchyně musí být instalovány a používány v souladu s „návodem výrobce“. Každý zaměstnanec pověřený jejich obsluhou musí být prokazatelně seznámen s „návodem výrobce“.
- Při provádění úklidových prací, příp. prací spojených s čistěním kuchyňských strojů, které se provádí pomocí chemických čisticích přípravků, kde výrobce stanoví ochranu pokožky a očí (např. SAVO), používat v celém průběhu práce ochranné gumové rukavice a příp. ochranné brýle.

V. Požadavky na odbornou a zdravotní způsobilost pro výkon uvedených prací

Všichni zaměstnanci, kteří budou vykonávat výše uvedené práce, musí splňovat níže uvedené požadavky na odbornou a zdravotní způsobilost:

Požadavky na odbornou způsobilost:

- Prokazatelné seznámení s obsahem tohoto pokynu.
- Prokazatelné seznámení s „návodů výrobce“ strojů a zařízení, které bude v rámci výkonu pracovních povinností používat.
- Prokazatelné seznámení s „Bezpečnostními listy“ pro nebezpečné chemické látky a přípravky, s kterými bude pracovat.
- Prokazatelné seznámení s bezpečným způsobem práce, který je uveden ve zpracovaných „pracovních postupech“ pro práce ve výšce, manipulační práce s těžkými břemeny a některými pracemi (viz bod I).
- Pro práci na elektroinstalaci, svařování, obsluhu plynových zařízení vlastnit platný kvalifikační doklad.

Požadavky na zdravotní způsobilost:

- Blíže stanoví interní směrnice o zdravotní způsobilosti.

Za stanovení bezpečného způsobu práce a zajištění vypracování „pracovních postupů“ je odpovědný vedoucí zaměstnanec školy, který uvedené práce nařizuje.

Vypracování příslušného „pracovního postupu“ může zabezpečit ve spolupráci s odbornou firmou BOZP případně dalšími odborně způsobilými osobami.